

NOSAUKUMS:

**ĒKAS PĀRPLĀNOŠANA UN PIEBŪVES
IZVEIDE JĒKABA IELĀ 6/8, RĪGĀ**

ADRESE:

RĪGA, JĒKABA IELA 6/8
KAD.Nr.0100 008 0077

1.1.1.2. PASKAIDROJUMA RAKSTS

PASKAIDROJUMA RAKSTS.

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Projektējamā ēka atrodas UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma vietas „Rīgas vēsturiskais centrs” un valsts kultūras pieminekļa „Rīgas pilsētas vēsturiskais centrs” teritorijā. Arhitekta H.Zeiberliha 1907.gada pabeigtajai bankas ēkai sākotnēji virs cokolstāva bijuši divi stāvi. Pēc 1929. gada arhitekta G.Berči izstrādātā projekta ēkai izbūvēts trešais stāvs un lifts. Pēckara gados ēkā darbojas Latvijas Nacionālā bibliotēka, kura savu platību palielinājusi augstajos ēkas stāvos iebūvējot papildus koka konstrukcijas – starpstāvus, un bijušajās naudas seifa glabātuves izmantojot īpaši vērtīgu grāmatu glabāšanai.

Patreiz ēkai ir pilsētvides kultūrvēsturisko vērtību veidojošas ēkas statuss. Īpašnieks – Latvijas Republikas Saeimas Kanceleja.

PĀRBŪVES KONCEPCIJA

Rekonstruējamās ēkas Jēkaba ielā 6/8 novietne vecpilsētas centrālajā daļā, valstiski nozīmīgākā objekta - Saeimas tiešā tuvumā, un iecerētās funkcijas iemiesošana namā ar kultūrvēsturiski vērtīgas ēkas statusu ir gana komplicēts uzdevums, kas uzliek īpašu atbildību projekta izstrādātājam un būvdarbu veicējam. Mūsu piedāvājumu raksturo pastiprināta vērība sekojošiem projekta aspektiem:

MODERNA ATVĒRTĪBA AR REVERANSU VĒSTUREI.

Balta un gaiša tautas kalpu skatuve bez ēnām, dūmakaini caurspīdīgā ietvarā. Tumšās domas paliek ārpusē un izplēn. Tie ir trīs jaunās koncepcijas un domāšanas zīmola objekti, kas izvietoti kādreiz greznās bankas stāvos. Tās ir mūsu tautas priekšstāvju domu saskares un apmaiņu telpas un vienlaikus atdzimušās ēkas vizītkarte. Jaunais ienāk vecajā ar respektu, tomēr neslēpjot savu raksturu un progresu garu.

VECAIS UN JAUNAIS.

Vēsturiskā substance saglabājama un atjaunojama maksimāli iespējamā apjomā:

- Interjers visās galvenajās vēsturiskās ēkas telpās, kur plānojumu nav paredzēts mainīt;
- atjaunojamas un saglabājamās raksturīgākās ēkas detaļas un iekārtas – lifts, naudas seifa durvis, būvkalumi, galdniecības izstrādājumi, logi, durvis, parkets, dažādi dekorī, panelējumi un margas;
- pilnībā restaurējamas ēkas ielas fasādes.

Daļēji nojaucot ēkas mazvērtīgāko un funkcionāli neveiklāko daļu pagalma pusē, no jauna ceļama piebūve – mūsdienīgā veidā un izskatā, kas asociatīvi līdzinās vēsturiskās ēkas apdarei, bet nepārprotami demonstrē būvniecības laiku – šodienu. Interjera izveidei izmantojama identiska pieeja – jaunbūves daļā paredzama racionāla mūsdienīgu apdares materiālu izvēle pretstatā autentisko detaļu restaurācijai vēsturiskajās telpās. Arī no jauna iebūvējamās apspriežu zāles iedomātas kā spilgti izgaismoti mūsdienīgi akcenti ar stiklotām sienām, kuru

caurspīdīgums viegli klusināts ar gaistoša matējuma imitējošu apdruku, bet gaišais grīdas paklāja iesegums kopā ar baltajiem sēdvietu krēsliem un gaismas griestu žilbinošo plakni pretnostatīti atturīgi krēslainajam interjeram visapkārt.

SATIKSMES ORGANIZĀCIJA UN TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMS

Saglabājot esošo iebrauktuvi no M.Trokšņu ielas grunts gabalā, veidots apbūves noteikumiem atbilstošs pagalms, kuru paredzēts izmantot saimnieciskai piegādei. Pret pagalmu vērsto blakus mājas ieeju plānots saglabāt, jo to izmanto Saeimas apsardzes dienests.

Atbilstoši vides pieejamības prasībām Jēkaba un M.Trokšņu ielu stūrī, pie ieejas no M.Trokšņu ielas un pretī esošajam Saeimas caurlaižu birojam, saglabājot esošos granīta bruģakmeņus, paredzēta ielu apmaļu iegremdēšana. Ietves gar projektējamo objektu paredzēts izbūvēt no granīta bruģa. Pārbruģējot ielas posmu M.Trokšņu ielā no esošā kalta akmens bruģa risināta veiksmīgāka lietus ūdens novadīšana.

Pagalmā pie blīvās sienas pret dienvidu pusi paredzēti vītenaugu apstādījumi.

TELPISKI FUNKCIONĀLAIS RISINĀJUMS

Ēkas galvenā ieeja saglabāta no Jēkaba ieejas. To plānots izmantot publiskiem pasākumiem. Projektējamā ieeja no M.Trokšņu ielas paredzēta darbiniekiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem, jo ratiņkrēslu lietotājiem iekļūšanu caur galveno ieeju liedz vēsturiskās kāpnes. Pret pagalmu un caurbrauktuvi organizētas izejas evakuācijai un saimnieciskai ēkas piegādei.

Sekojoš telpu programmai, lielās apspriežu zāles izvietotas ēkas centrālajā daļā trīs virszemes līmeņos. Augšējo stāvu kreisajā spārnā un daļēji pagalma piebūvē izvietoti divi Saeimas komisiju darba kabineti. Pirmajā stāvā projektēta galvenā zāle ar nepieciešamajām telpām apkalpei, rekreācijai un žurnālistu vajadzībām. Visās zālēs ieejas organizētas no vestibiliem, kas vērsti pret Jēkaba ielu. Pagalmā plānojam jaunu piebūvi ar starpstāviem, kuras piecos līmeņos bez darba telpām ierīkojamas arī palīgtelpas, tehniskā personāla telpas un tualešu bloki. Bēniņu stāvs atvēlēts tehniskajām telpām un atpūtas telpai ar atklātu terasi jumta līmenī. Cokola stāvā piedāvājam izbūvēt darba kabinetus, palīgtelpas un apsardzei nepieciešamās telpas, bet pagrabu zem esošā pagalma arī turpmāk izmantot ēkas inženiertehniskajam nodrošinājumam. No jauna izbūvējamais kāpņu/lifta bloks savieno visus ēkas virszemes līmeņus un pagrabu, bet vēsturiskās kāpnes ar liftu arī turpmāk paredzētas galveno stāvu un cokola stāva savienojumam. Pie abām ieejām ieplānoti ar turniketiem aprīkoti apsardzes posteņi, un cokolstāvā pie galvenās kāpņu telpas atvēlēta vieta apmeklētāju garderobei.

FASĀDES

Esošās ēkas fasādes pilnībā paredzēts restaurēt, veicot bojāto un zudošo elementu atjaunošanu.

Projektā tiek risināta esošo logu restaurācija, uzlabojot to energoefektivitātes rādītājus. Lielie logi ēkas pirmajā un otrajā stāva uzskatāmi par vērtīgiem to izmēru

un labās kvalitātes dēļ, tāpēc tos paredzēts pilnībā restaurēt. Aiz aizmūrētajām cokolstāva logailām labā stavoklī saglabājušies koka logi un kaltas metāla restes, kuras iecerēts atjaunot. Pēdējās pārbūves trešā stāva logi konstatēti ievērojami sliktā stavoklī, tāpēc tos paredzēts izgatavot kā dubulto oderlogu kopijas, iekšējā vērtne montējot stikla paketes. Restaurācijai paredzēti galvenās ieejas un vējtvera ārdurvis ar virslogu, kā arī metāla vārti caurbrauktuvei.

Piebūves daļas ēkas fasādei pret M.Trokšņu ielu paredzēta gluda krāsotu stikla paneļu apdare. Pagalmā - gaiša apmetumā apdare ar izteikti vertikālu dalījumu. Fasāžu krāsojuma pasi skatīt lapā AR-5-2.

Fasāžu apgaismojuma risinājums paredz izgaismot otrā stāva logailu sānus un ēkas ieejas no Jēkaba un M.Trokšņu ielas, kā arī akcentēt vecā mūra fragmentu M.Trokšņu ielā. Caurbrauktuvi un pagalma fasādes iecerēts izgaismot ar sienas prožektoriem.

Ēkai paredzēts valcēta metāla jumts. Pilnībā nomaināmas lietusskābes notekas, teknes, palodzes un dzegas apdares.

VIDES PIEEJAMĪBAS RISINĀJUMI.

Kā jebkurā publiskā ēkā mums jānodrošina ērta un brīva piekļūšana pēc iespējas visām telpām. Vēsturiskās ēkas parasti, un šī nav izņēmums, neatbilst mūsdienu sabiedrības izpratnei un noteikumiem par visu cilvēku vienlīdzīgām pārvietošanās iespējām. Lai risinātu šo problēmu, jāmeklē kompromisi, cenšoties maksimāli saglabāt un atjaunot oriģinālo celtnes substanci un vienlaikus respektējot cilvēku ar kustību traucējumiem vajadzības. Bijušās bankas ēkas galvenā ieeja no Jēkaba ielas bez radikālām izmaiņām nav pielāgojama ratiņkrēslu satiksmei – jau ārpusē pirms ieejas durvīm ir divi pakāpieni, kam seko salīdzinoši stāvs un neproporcionāli plašs kāpņu posms ar izteikti šauriem laukumiņiem. Tādēļ ierosinām veidot ērtu un pietiekoši plašu, ar liftu un kāpnēm aprīkotu otru ieejas vestibulu no Mazās Trokšņu ielas – bijušās bankas slūžu telpas vietā. Šī ieeja paredzēta arī nama darbiniekiem.

Kāpnēs aprīkotas ar margām, uz kurām pie pirmā un pēdējā pakāpiena iestrādāts stāva numurs Braila rakstā. Pakāpienu malas tiks izceltas kontrastējošā krāsā, izmantojot interjera risinājumus. Visus ēkas stāvus savieno lifts ar kabīnes izmēru 1.4m x 1.2m, kas aprīkots ar neslidošu grīdu, margām 0.9 m augstumā, kontrastējošas krāsas durvīm, izsaukuma un vadības pogas aprīkotas ar norādēm Braila rakstā.

Visi gaitenī publiski pieejamās zonās ir ne šaurāki kā 1.5m, Gaitenī nav paredzētas grīdas līmeņu atšķirības.

Katrā ēkas stāvā plānota tualete cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kas būs 1.87 m x 1.60 m liela.

Konferenču zāle paredzēta daudzfunkcionāla, publiskai lietošanai, kā arī auditorijai, kurā piedalās cilvēki ar kustību traucējumiem, kuriem paredzētas brīvās vietas telpas priekšpusē.

Telpas jāaprīko ar uzskatāmām norādēm un nepieciešamo informāciju.

Kopumā projektā noteiktās vides pieejamības prasības:

1. nepieciešams nodrošināt cilvēku ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem, skaņas un vizuālās informācijas izvietojumu;

2. ēkas teritorijas labiekārtojumam, piebraucamajiem ceļiem un ietvēm, gājēju celiņiem un gājēju pārejām, jānodrošina iespēja pārvietoties cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem;

3. iekštelpu iekārtojumam, telpām, kā arī gaitenīiem un evakuācijas ceļiem jābūt speciāli apzīmētiem un marķētiem, kas ļautu brīvi uzturēties, orientēties un pārvietoties cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem;

4. ēkā paredzēts speciāli aprīkots sanitārais mezgls cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām, kā arī lifts, kas savieno visus četrus ēkas stāvus un ir aprīkots ar visu nepieciešamo papildus informāciju un palīgierīcēm.

UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

Vadoties pēc UPP, ēkai paredzētas divas ugunsdrošas kāpņu telpas, uz kurām paredzētas izejas no visām publiskajām zālēm un biroju telpām. Kāpņu telpām paredzētas ugunsdrošas durvis ar ugunsizturības robežu EI30, kā arī manuāli atverami logi. Augšējos stāvos abām kāpņu telpām ir izejas uz jumtu.

Pirmo divu stāvu apspriežu zālēm paredzēti ugunsgrēka gadījumā atverami logi dūmu novadīšanai vestibilos, kuriem ir atverami logi. Trešā stāva zālei paredzētas divas dūmu lūkas uz jumta.

Ailās pret kaimiņu gruntsgabalu, kas tuvāk par 4m paredzēti ugunsdroši logi.

BŪVKONSTRUKCIJAS

Esošās ēkas konstruktīvais stāvoklis kopumā vērtējams kā labs. Esošajā ēkas apjomā paredzēta pārsegumu nomaiņa esošo sanmezglu vietā blakus vēsturiskajam liftam, kā arī risinājumi jaunu ailu izbūvei.

Piebūves daļa paredzēta monolīta dzelzbetona konstrukcijās, izņemot augšējo stāvu, kurš veidots no vieglbetona bloku mūra. Pamati zem nesošajām sienām – lentveda.

Starp esošo ēku un piebūvi visos stāvos veidota konstrīva deformācijas šuve, lai novērstu iespējamo plaisu rašanos grīdas segumos. Saglabāta jumta nesošā *krēsla* konstrukcija, to papildinot ar piebūves jumtu un jaunām jumta spārēm, retinātu dēļu klāju un segumu.

INŽENIERRISINĀJUMI. ĀRĒJIE TĪKLI

Ūdensapgāde.

Projektējamās-rekonstruējamās ēkas ūdensapgāde paredzēta no esošā pilsētas ūdensvada. Precīzus risinājumus skatīt UKT sadaļā.

Saimnieciskā kanalizācija.

Sadzīves kanalizācijas notekūdeņus paredzēts novadīt uz esošo pilsētas sadzīves kanalizācijas cauruļvadu. Precīzus risinājumus skatīt UKT sadaļā.

Lietus notekūdeņu kanalizācija.

Saglabājot esošās lietus ūdens notekas, tās paredzēts novadīt kanalizācijas kopsistemā. Precīzus risinājumus skatīt UKT sadaļā.

Elektroapgādes tīkli.

Lai nodrošinātu ēkai nepieciešamās elektrības jaudas, paredzeta jauna kabeļa ieguldīšana no transformatora Trokšņu ielā, ēkā uzstādot jaunu uzskaites sadalni. Precīzus risinājumus skatīt ELT sadaļā.

Telekomunikāciju (TK) tīkla un kabeļu kanalizācijas.

Esošo vājstrāvu tīklu sadales kapi paredzēts pārcelt pagalmā. Paredzot jaunu telekomunikāciju kanalizācijas cauruļu izbūvi, projektējamo ēku plānots pieslēgt esošajiem Saeimas vājstrāvu tīkliem Jēkaba ielā 11 un 10/12. Precīzus risinājumus skatīt VST sadaļā.

Siltumapgāde.

Projektā paredzēta esošās siltumtrases pārcelšana ārpus būvniecības zonas. Projekts izstrādāts un saskaņots atsevišķi (Tehniskā shēma saskaņota ar nr.S-0013/13, 04.09.2013.). Projektējamā siltumtrase plānota esošās vietā nomainot caurules. Precīzus risinājumus skatīt SAT sadaļā.

BŪVDARBU ORGANIZĀCIJA

Visi būvniecības darbi plānoti 4 etapos ar būvlaukuma sagatavošanu sākumā (precīzu sadalījumu skatīt DOP sadaļā).

Būvdarbu izpildes gaitā organizēt regulāru būvgružu, demontēto komunikāciju materiālu un atkritumu savākšanu specializētos konteineros un izvešanu.

Iebraukšana būvlaukuma teritorijā paredzēta no Jēkaba ielas, izbraukšana – M.Trokšņu ielas.

Transportlīdzekļu kustības virzieni un būvmateriālu nokraušanas laukumu izvietojumu skatīt lapās DOP-02..04.

Pasūtītājs demontāžas darbu veikšanas laikā apņemas nodrošināt blakus zemes gabalā Smilšu ielā 6, Rīgā (8.grupa, 83.grunts) esošo ēku būvkonstrukciju drošību un telpisko noturību. Gadījumā, ja demontāžas darbu laikā minētajām būvēm tiek nodarīts kaitējums, pasūtītājs jautājumus par veicamajiem pasākumiem risina autoruzraudzības kārtībā, saskaņojot veicamos būvdarbus ar minēto būvju īpašniekiem.

Būvprojekta vadītājs,
arhitekts A.Kronbergs